

Cataract
Dienst oftalmologie
Patiënteninformatie

Deze publicatie is een uitgave van de dienst oftalmologie, in samenwerking met de dienst communicatie van het Regionaal ziekenhuis Heilig Hart Leuven.

Datum van recentste wijziging: november 2018

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd en/of verspreid zonder schriftelijke toestemming van de eigenaar, aan te vragen via communicatie@hhleuven.be

Inhoudstafel

1. Inleiding	4
2. Wat is cataract?	5
3. De behandeling	6
3.1.Resultaat op lange termijn.....	6
3.2.Verwikkelingen	6
4. De organisatie van een cataract ingreep	9
4.1.Preoperatief onderzoek.....	9
4.2.Verdoving.....	9
4.3.Daghospitalisatie.....	10
5. Kosten van een cataract ingreep.....	11
6. Praktische informatie	12
6.1.Vorbereiding op de ingreep.....	12
6.2.De dag van de ingreep	12
6.3.Nazorg	14
7. Geïnformeerde toestemming	19

1. Inleiding

Deze brochure bevat algemene informatie over de ingreep die bij u voorzien is. We beschrijven wat cataract is en hoe de behandeling van deze aandoening verloopt. Hier vindt u ook informatie over de periode voor en na de operatie met adviezen voor een voorspoedig herstel thuis. Tenslotte wordt er ook beschreven welke risico's en verwikkelingen er verbonden kunnen zijn aan de ingreep.

Bespreek deze informatie met uw arts om beter ingelicht te zijn over uw persoonlijke situatie. Aarzel niet hem of haar alle nodige vragen te stellen.

Auteurs:

Dr. Wim Hendriks:

016/20 90 80 of 016/89 90 49

Dr. Kristine Van Ruymbeke:

016/20 90 80 of 016/35 35 25

2. Wat is cataract?

De oog lens bevindt zich achter de pupil. De functie van deze lens is om het licht te concentreren op het netvlies.

Men spreekt van cataract (staar) wanneer de lens troebel wordt. Hierdoor worden de beelden wazig, veranderen kleuren en wordt men gemakkelijker verblind door de zon.

Cataract maakt deel uit van het normale verouderingsproces van het oog. Soms wordt dit proces versneld door suikerziekte, het gebruik van cortisonepreparaten, oog ongevallen of bepaalde oogziekten.

3. De behandeling

Er bestaat geen medicatie die cataract kan voorkomen of behandelen. De enige mogelijke behandeling is een chirurgische ingreep waarbij men via kleine insneden in het oog de troebele lens van de patiënt verwijdert en vervangt door een kunstlens (het lensimplant).

3.1. Resultaat op lange termijn

De kunstlens moet normaal gezien nooit meer vervangen worden.

Na verloop van maanden of jaren kan het lenskapsel waarin de kunstlens geplaatst wordt ook troebel worden (secundair cataract of nastaar).

Dit kan dan tijdens een consultatie goed behandeld worden met een laser.

3.2. Verwikkelingen

Belangrijke verwikkelingen bij een cataractingreep zijn zeer zeldzaam. Zij

kunnen een nieuwe ingreep noodzakelijk maken, maar leiden slechts zeer uitzonderlijk tot het verlies van het zicht aan het geopereerde oog of van het oog zelf.

De ernstigste complicatie na een oogingreep is een infectie. Dit uit zich in een pijnlijk rood oog en een duidelijke vermindering van het zicht. Een dergelijke infectie moet onmiddellijk herkend en behandeld worden.

Soms is de oogdruk verhoogd de eerste uren na de ingreep en kan u wat pijn ervaren. Vaak hebben patiënten de eerste dagen (soms weken) na de ingreep nog wazig zicht of irritatie van het oog, meestal door een tijdelijk probleem van het hoornvlies.

Bij de postoperatieve controles zal u geïnformeerd worden over eventuele

problemen en zullen de nodige maatregelen getroffen worden.

4. De organisatie van een cataract ingreep

4.1. Preoperatief onderzoek

De oogarts zal steeds een uitgebreid oogonderzoek doen om in te schatten of de ingreep zinvol is en om eventueel andere oogproblematiek op te sporen en te behandelen.

Er zullen metingen gebeuren om een geschikte kunstlens te bepalen.

4.2. Verdoving

De meeste cataractoperaties worden uitgevoerd onder lokale verdoving, door middel van druppels die worden toegediend net voor de ingreep. Tijdens de ingreep kan u nog wel iets zien en merkt u dat de chirurg bezig is, maar normaal gezien voelt u geen pijn.

Voor de ingreep zal er u een kalmeermiddel voorgesteld worden. Gelieve dit echter niet vooraf op eigen initiatief in te nemen.

In enkele uitzonderlijke gevallen kan de verdoving gebeuren via een inspuiting rond het oog.

Algemene verdoving wordt enkel gedaan bij grote uitzondering op medische indicatie.

4.3. Daghospitalisatie

Cataractoperaties gebeuren tijdens een daghospitalisatie van enkele uren. Een hospitalisatie met overnachting is uitzonderlijk.

Indien u beschikt over een hospitalisatieverzekering, dient u de verzekeraar van de ingreep op de hoogte te brengen.

5. Kosten van een cataract ingreep

U ontvangt de factuur via de post, op het einde van de maand volgend op uw ontslag uit het ziekenhuis. De factuur vermeldt de details van de kostenstructuur: de verblijfskosten van de (dag)chirurgie, de implantlens, de medicatie en de medische erelonen.

Bij elk bedrag wordt vermeld wat ten laste valt van het RIZIV en wat ten laste valt van de patiënt. Doorgaans kost een cataract-ingreep de patiënt ongeveer 350 euro. Indien er gekozen wordt voor privékamers op het daghospitaal kunnen er supplementen aangerekend worden van maximaal 150 %.

6. Praktische informatie

6.1. Voorbereiding op de ingreep

- Voor de operatie dient het oog ontsmet te worden met **antibiotische druppels**. Die worden tijdens de voorbereidende raadpleging voorgeschreven. Twee dagen voor de ingreep mag u de kuur starten. Ook de dag van de ingreep doet u 's morgens de druppels in het oog.
- Alle oogmedicatie en algemene medicatie (ook bloedverdunners) mogen gewoon verder genomen worden, tenzij dit op voorhand anders werd afgesproken.

6.2. De dag van de ingreep

- U kan best een lichte maaltijd nemen voor u naar het ziekenhuis komt. Eventuele medicatie kan gewoon ingenomen worden.

- Nachtkledij moet niet meegenomen worden. Draag gemakkelijke kleding. Draag geen make-up. Vergeet ook niet uw identiteitskaart mee te nemen naar het ziekenhuis, evenals uw informed consent en de pre-operatieve vragenlijst.
- U meldt zich op het afgesproken uur bij het onthaal van het Heilig Hart ziekenhuis (gebouw O, gelijkvloers). Van daaruit zal u verwezen worden naar het daghospitaal. Daar zal u de nodige voorbereidende medicatie ontvangen.
- De operatie zelf duurt gewoonlijk een half uur. Er zal een steriele doek over het aangezicht geplaatst worden. Mogelijk wordt u gevraagd om in een bepaalde richting te kijken tijdens de ingreep.

Nadien krijgt u een verband op het oog dat u tot de volgende dag laat zitten.

- Meestal mag u een half uur na de ingreep het ziekenhuis verlaten.

Uiteraard bent u zelf niet in staat om voertuigen te besturen en gaat u best naar huis met iemand die u begeleidt.

Afhankelijk van de snelheid van herstel kan u meestal na enkele dagen - na controle door uw oogarts - opnieuw een wagen besturen.

6.3. Nazorg

- Lichte pijn of ongemak is niet abnormaal na de ingreep. Hiervoor kan u 1 of 2 tabletten paracetamol innemen. Die krijgt u mee naar huis.

Bij hevige pijn of ongerustheid kan u steeds contact opnemen met de oogarts. Enkele uren na de ingreep dient

u preventief medicatie te nemen voor de oogdruk (acetazolamide).

- Oogdruppels worden opnieuw gestart de dag na de ingreep. U krijgt hiervoor een schema mee naar huis.
- Richtlijnen voor het toedienen van oogdruppels:
 - Kantel het hoofd naar achter. Trek voorzichtig het onderste ooglid omlaag. Richt het flesje verticaal boven het oog of op de binnenkant van het onderste ooglid.
 - Vermijd dat het flesje het oog raakt.
 - Zorg dat er zeker één druppel in het oog terecht komt. Het is niet erg als er meerdere druppels in het oog zouden vallen.
 - **Laat minstens 10 minuten tussen 2 verschillende oogdruppels.**

- Oogschelp: de dag na de ingreep mag u zelf het verband verwijderen. De oogschelp dient bewaard te worden want deze moet nog 's nachts gedurende 1 à 2 weken gedragen worden (aan te brengen met verbandpleister).
- Minstens 2 controles bij de oogarts worden gepland na de ingreep om eventuele problemen vast te kunnen stellen. Eventueel kan de medicatie aangepast worden.
- Vermijd water en stof in de ogen gedurende één week na de ingreep. Doe dan ook geen zware fysieke inspanningen en draag geen zware lasten. Wrijf niet in de ogen tijdens de eerste weken na de ingreep. Vermijd zwemmen en vliegtuigreizen de eerste 3 weken nadien.

- Wees beschikbaar voor eventuele verdere controles de eerste 14 dagen.
- Het zicht en eventuele ongemakken zullen meestal geleidelijk verbeteren in de weken na de ingreep.
 - **Als het zicht echter duidelijk achteruit gaat, het oog roder of pijnlijker wordt, kan dit wijzen op een infectie en moet u onmiddellijk een oogarts raadplegen.**
 - Een zestal weken na de ingreep kan een nieuwe bril voorgeschreven worden. Soms is er in afwachting hiervan een voorlopige bril nodig indien u ernstige moeilijkheden ondervindt zonder bril of met de oude bril. Een zonnebril wordt vaak als aangenaam ervaren na de ingreep.

 - **Bij problemen: contacteer uw oogarts:**

- Dr. Wim Hendriks: 016/20 90 80 of 016/89 90 49
- Dr. Kristine Van Ruymbeke: 016/20 90 80 of 016/35 35 25
- Of via de spoedgevallendienst van het Regionaal ziekenhuis Heilig Hart Leuven:
016/20 92 80

7. Geïnformeerde toestemming

Hieronder vindt u een kopie te uwer informatie van het informed consent. Het originele document werd reeds door u ondertekend.

Als patiënt heeft u recht op informatie over uw aandoening en over de aanbevolen medische en diagnostische procedures. Tijdens het consult met uw behandelend arts wordt u een formulier meegegeven waarin u kan aangeven dat u zowel mondeling als schriftelijk alle relevante informatie werd gegeven met betrekking tot de geplande ingreep.

Ten laatste op het moment van de ingreep dient u het formulier ondertekend terug te bezorgen aan iemand van het medisch team zodat het bij uw patiëntendossier kan worden gevoegd. Het desbetreffende formulier vindt u ook hieronder.

Ondergetekende geeft hierbij uitdrukkelijk de toestemming voor het uitvoeren van de volgende ingreep:.....
..... in het Regionaal ziekenhuis Heilig hart Leuven door dr.W.Hendriks / dr.K.Van Ruymbeke.

Ondergetekende bevestigt dat hij/zij vooraf ingelicht werd over:

- het doel, de aard, de duur en de nazorg van de ingreep/onderzoek.
- De voor- en nadelen van deze methode en de mogelijke verwikkelingen werden door de arts toegelicht en zo mogelijk geïllustreerd in een brochure die mij overhandigd werd.
- de relevante tegenaanwijzingen, de risico's en de nevenwerkingen;

Ik begrijp ook dat de geneeskundige klinische praktijk geen exacte wetenschap is en een opsomming van de mogelijke complicaties nooit volledig kan zijn.

Eveneens begrijp ik dat er geen verbintenis kan aangegaan worden over het uiteindelijke resultaat van de ingreep.

Ondergetekende bevestigt dat hij/zij deze uitleg voldoende begrepen heeft en de gelegenheid had om vragen te stellen. Deze vragen werden voldoende beantwoord.

Ondergetekende heeft er kennis van genomen dat onderstaande kosten niet terugbetaald worden door de mutualiteit en dus integraal door de ondergetekende zelf moeten betaald worden:

- ereloonsupplementen bij keuze voor een éénpersoonskamer: dit is maximaal 150% op het wettelijk vastgelegde tarief
- niet of deels door het RIZIV terugbetaalde implantaten
- Het persoonlijk aandeel verbonden aan de ingreep en het verblijf in het ziekenhuis (remgeld)

Indien u vooraf een raming van de kosten

wenst kan u contact opnemen met de facturatedienst van het ziekenhuis bereikbaar op het nummer 016/209.312 of via facturatie@hhleuven.be.

Ondergetekende dient zich zelf te informeren over de mate van tussenkomst door zijn/haar hospitalisatieverzekering.

Dit document wordt opgemaakt in tweevoud.

Regionaal ziekenhuis
Heilig Hart Leuven